

F.t.l. vedr. grundlovens § 75

»Gør din pligt og kræve din ret« i den nævnte sundhedsrækkefølge (jfr. lovforslagets § 3, 1. pkt.).

At den arbejdsduelige på tilfredsstillende vis skal have udført et stykke arbejde, før han modtager sine penge, er en indstilling, som i disse år er udsat for en dødsensfarlig risiko for at blive forflygtiget, og som der derfor er et meget stærkt behov for at få genplaceret i dens i gamle dage aldeles selvfølgelige position. At være arbejdsløs må ikke blive en livsstilling.

Hele problemet omkring sort måneskinsarbejde decimeres også, når arbejdsløs og beskæftiget har fælles udgangspunkt, nemlig 8 timers arbejdsdag. Blandt den gældende lovs absurditeter er endvidere, at man straffer den arbejdsløse, hvis det opda­ges, at han har foretaget sig nogen nyttigt såsom gratis klaverspil for de syge på et hospital, selvbyggeri, trænerbistand i en idrætsforening, valgkampdeltagelse eller andet. Alle de dermed forbundne urimeligheder, dyneløfterstikkerier etc. forsvinder ganske med nærværende lovforslags ikrafttræden. Anskuet fra den synsvinkel giver nærværende forslag en videreudvikling af og praktikabilitet til de strøtanker, kristeligt folkeparti har gjort sig om etablering af en samfundshjælpetjeneste: beslutningsforslag B 41 af 10. januar 1978 (førstebehandlet 18. februar, sp. 6256 ff) og B 73 af 6. februar 1981 (sp. 7308-7322).

Under de nu herskende tilstande må vi forvente stadig flere og flere tilfælde af den art, hvor en ansat meddeler værkføreren, at hvis han ikke får en fyreseddel, vil han komme til at tabe en svensk-nøgle ned i en kostbar maskine, som derefter må repareres for hundredetusindvis af kroner med betydelige mellemkommende driftstab. Situationer af den art undgås ganske og aldeles, når nærværende lovforslag er gennemført. Skulle de alligevel optræde, kan værkføreren jo blot imødekomme ønsket om fyreseddel, uden at de uskyldige skatteydere i den anledning bliver påført merbyrder.

Det foreliggende lovforslag udvider området fra kun at gælde arbejdsløshedskassemedlemmer (altså stort set LO-gruppen) til overensstemmende med grundlovens § 75 at angå alle danske. Der spares en masse administration ved at åbne op for alle, der selv vil stille deres arbejdskraft til rådighed den pågældende dag. Arbejdsløshedskontrollen bortfalder helt, herunder tvangsarbejdsanvisning, karantæne­regler og mange andre fiktioner. Forskelsbehandlingen over for visse grupper i den danske befolkning forsvinder. Selvstændige, husmødre, studerende osv. bliver stillet over for det offentlige ganske som lønarbejdere (i tråd med de tanker, som centerpartiets daværende formand,

Henning Berthelsen, beskrev i 1973 på side 84-85 i bogen »Tør du – Mor Danmark«).

At vi får flere arbejdsløshedsunderstøttelsessikrede er historisk en fuldbyrdelse af den udvikling, som har stået på gennem de senere årtier, hvor antallet af arbejdsløsheds­kassemedlemmer er vokset fra oprindelig stort set blot at være fuldtidsarbejdssøgende mandlige håndens arbejdere på fabrikker til at blive en syvcifret og stadig voksende skare, der i de senere år ganske har sprængt grænserne for, hvad man traditionelt forestillede sig som de kredse, arbejdsløshedsunderstøttelseslovene tog sigte på. I 1930 var medlems­stallet 288.428, i 1950 623.506, i 1980 806.665, men pr. 1. januar 1980 1.532.348 (heraf 182.081 deltids). I sommeren 1981 er tallet opgjort til 1.657.000 (hvoraf 219.337 deltids). Hver gang modtagertallet er vokset, er nye møllesten lagt om skatteydernes halse. Men den i nærværende lovforslag omhandlede udvidelse vil virke stik modsat. Da arbejdsydelsen gennemsnitlig vil blive mere værd for samfundet end de i § 3 nævnte 300 kr. (maj 1983-niveau), vil der reelt opstå overskud for det offentlige på disse konti – og jo større des flere der benytter sig af den moderniserede arbejdsløshedsunderstøttelsesordning. Og de direkte ulykker, som faggrænserne i det nuværende system forvolder, forsvinder også som dug for solen, når nærværende lovforslags enheds­system træder i kraft. Først ved dets vedtagelse får folketings­et klaret det problem om rimeligt sikkerhedsnet under de selvstændigt næringsdrivende, som tinget har tumlet med i så mange år, men som ved ordningen fra forsommeren 1976 kun fik en utilstrækkelig og for bureaukratibefængt løsning. Sandsynligvis vil reglerne om Statens Uddannelsesstøtte fuldstændig – eller i alt fald i det store og hele – kunne ophæves, når den nu foreslåede ordning er indarbejdet. Det er under alle omstændigheder, som samfundet udvikler sig, en aldeles uholdbar skanse at forsvare i det lange løb den nuværende opdeling mellem arbejdsløshedsdagpenge, nu ca. 96.000 kr., og uddannelsesstøtte på 20-25 pct. heraf. Blandt de nuværende lønmodtagere ophæves i forhold til staten alle diskrimineringer efter faggrænser og efter, om de står i arbejdsløsheds­kasse eller ej. Også de særlige problemer, der hidtil har været forbundet med ungarbejdere og langtidsløse (26 ugers reglen) forsvinder med den foreslåede enkle ordning. Omvendt vil dagpengesystemet ikke længere blive belastet med de mange, som under det nuværende system alene opretholder en formel tilknytning til A-kasserne, men som reelt ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet og meget gerne vil have sig